

MAGYAR KURIR

Bétsből, Kedden, Julius' 28-dikán 1818.

Nagy Britannia.

Említettük közelébbi levelünkben, hogy London Ő-városában a' Ministerekkel szembeálló résznek sok fő tagjai, Thorpnak, a' magok barátjoknak, Kurtison, a' Ministeri részen lévő Kandidátuson nyert győzedelme', az az, az ő képviselővé lett választatása' innepét, a' Londonfogadó szálájában fényes vendégséggel ülvén, az asztal-főn, mint előlülő, a' Régens Princz egygyik testvére a' Sussexi Hertzeg ült, 's külömbkülömb beszédeket intézett a' társasághoz. A' Princznek ezen tselekedete a' Ministerekkel tartó résznek nem tettett, mint ezt a' Kurirnak közönségesen kiadott dorgáló szavai bizonyítják, mellyek ekképpen következnek: —

„A' Királyi Hertzeg' beszédje, nagyon örvendő elragadtatásra (enthusiasmusra) indítá az öreg város' lakosait. De mi, a' nélkül, hogy az ő Királyi Hertzegségének tartozó tiszteletünkől eltávoloznánk, néhány kérdéseket mérészenünk ezen Princzhez intézni. Gondolja-e a' Princz, hogy azon fő poltzhoz, mellyen ő a' Státusban áll, illendő legyen az, hogy ő, a' hol az Ország-lószek ellen valami ellenséges czélsások koholtatnak, vagy pedig a' hol valami efféle ellenséges győzedelmeskedésnek innepé tartatik, mindenütt megjelenik? Lehet-e bámulás, sőt lehet-e bankodás nélkül szemlélni azt, hogy három Országok' Monárkhájának fija 's ezen Országok' mostani Régensének testvér ölte, egy akármí

Kortsmái-Demagogus' (nép-embere') hívásának, ki az asztalra könyökölve, az Ország' Hatalmainak egész Hierarchiáját, a' maga törvényszéke' elébe czitálja, engedelmeskedik? Azt hiszi talám ő Királyi Hertzegsége, hogy az Angliai Constitúció' lelke azt kívánnya a' Braunschweigi Házbol való Princzeltől, hogy a' politikai értekezésekbe, vagy inkább a' részrehajlások' disputálásailba, valósággal bele avatkozzanak? Avvagy talám az a' meggyőződés foglalta-el az ő Kir. Hertzegsége' elméjét, hogy Familiájának fényességét tündöklőbbé teszi azon kézmivesekkel és kalmárokkal való öszszegyafiságosodás, kiknek ezen nagy megtiszteltetéshez semmi jusok nintsen egyéb, hanem tsak az ő lármás karakterjek 's az ő magokvetisége, mellyet az esztelenségig üznek? Bátorkodunk elejébe terjeszteni ő Kir. Hertzegségének, hogy a' kortsmákon való kiáltozás nem az egész nemzet' szavának elhója; 's hogy a' Monárkhia' valóságos barátai tisztességesebb dolognak tartják valamely Princznek magános virtusait betsülni, hogy sem néki azért a' kedvességért szerentsét kívánni, mellyel cránta a' nép viseltetik. A' Státusnak Systemájában nagyon botránkozató (szemszúró) valami egy Demokrata Paire; 's egy Demagogus Princzet ennél egyébrek nevezni mi nem akarunk. (Angliában a' Királyi Princzek születéssek' méltósága szerént való Pairek)“

Ezen Ministeri Kurirnak folytában sok dolgot ad az ellenkező részen lévőkh

hibáinak igazítgatása: — „Julius' 9-dikén költ levelében is ily igazító szavak fordulnak elő: — „Bizonyos Cleary nevű úr, úgy mond, azt erősítette vala a' Westminsteri Választók Orálószékhén, hogy a' *tengeri Kapitány Maxwell úr választatásán még egy idegen Hatalmasságnak Követe is iparkodott volna.* Megszollittatván ezen Cleary úr, hogy nevezze-meg, ki legyen ez az idegen Követ, tsak ide 's tova haltolt 's különböző kifogások által iparkodott a' keletzéből kimenekedni. Mi pontosan utánna jártunk ezen dolognak, 's bizonyossá tehetjük a' közönséget affelől, hogy az, a' mit Cleary úr ezen idegenkövetről mondott, tsak az ő fejből származott temonda - mese volt.

E s z a k i A m é r i k a.

A' Spanyolok és Amerikaiak, egy időtől fogva nagyon magokra vonták a' közönség' figyelmetességét a' Floridai történetekre nézve; de még is nagyon bajos volna előre valami bizonyost eltalálni az ott folyó dolgoknak kimenetele felől. A' mit a' Ministeri újságokból ki lehet hozni, a' még tsak ily nyilatkozatásokon fundálódik. A' Kurir ennyit említ a' dologról: — „A' Washingtonban lévő Spanyol Követtől Onis urtól, úgy mond, oly tudósítás érkezett nagyon sebes posta által Kadiksba, a' melly itt nagy felindulást okozott. A' tudósítás a' Floridai történeteket illeti, 's újra fel-elevenítette azon félelmet, hogy össze fog veszni a' két Státus. A' Londonban lévő Spanyol Követ is elküldötte a' maga első Titoknokját Madridba. — A' Times levelek' írója így szoll: — „Ugy látszik, hogy az Amerikai seregek a' Gen. Jackson vezérlése alatt, Pensacolat, 's általjában mind két Floridákat elfoglalák. De nagyon megszé-
tik ők még ezen erőszakoskodásnak az árát, mert sok kárt tehetnek nekik a'

Spanyol prédáló hajók. — Ezen alkalmatossággal elő számlálja egy író, mint elszéledve legyenek az Amerikai kereskedő hajók a' világ' tengerén minden felé. Az ő felszámlálása szerént tsak Aprilis és Május hónapok alatt, 162 hajók eveztek-be a' Szabad Státusok' kikötőhelyeikbe, és 159 evezett-ki onnét). — A' Ministeri részszel ellenkező írók ellenben pártját fogják az Amerikaiaknak: de ez az írók közt való ellenkezés itt tsak módi, 's a' dolog' minémiségén semmit se' változtat. Külömben sok költemény maradna örökös igasság. Jul. 9-dikén azt hirtelték vala London Ó-városában, hogy az Amerikai Követ eltávozott volna onnét, pedig azon este ő is jelen volt azon bálban, mellyet Hartford Marquizné a' Mihály Orosz nagy Herceg' tiszteletére adott. Jul. 10-dikén az a' hír kezdett ugyan ott szárnyalni, hogy az Országlószék minden féle rangú hadi hajókat, láváltképpen sok ágyuzó hajót, kezdett felkészíttetni.

Spanyol Ország.

A' Havannából jövő gazdag kereskedő hajók, melyekről azt irtuk vala; hogy az insurgens prédálók' kezére való ahadálytól féltették, szerentsésen megérkeztek Kadiksba. Egy Korvette 's két más kissebb fegyveres hajók kísérték, 's e' közben a' négy utolsó napokon megszűnés nélkül verekedni kénytelenítették három prédálólkkal. A' kereskedő hajók 23-man voltak; sok gazdagságot hoztak. Vagy kettőt közzülök nagyon szerettek volna eltsipni az insurgensek: de gyenge erővel voltak.

Spanyol Amerika.

A' milyen nevezetesek az ezen Amerikai Spanyol insurgens tartományokban folyó dolgok, éppen oly bajos elkerülni nekünk újságíróknak, hogy ugyan ezen insurgensekre nézve szüntelen való el-

tenmondásokkal ne terheljük olvasóinkat. Elégge figyelmeztünk, 's ugyan ezért sokszor el is halgatunk némelly előadásokat, mást pedig elhalasztunk addig, míg bizonyosabb környüllásait veszszük. Így a' múlt kedden a' Londoni Ministeri Kurir után azt kellett volna írunk, hogy ő Chiliből, La-Conceptionból, levelet vett volna, a' melly Apr. 3-dikán indult, 's ezek volnának benne: Királyi Generális Osorio, Limából számos sereggel Chilinekpartjaira kiszállván, két versben győzedelmeskedett a' San-Martin seregein, u. m. Mártz. 15. és 16-dik napjain. Az insurgensek' ereje 8000 gyalogokból és 5000 lovasokból, a' Királyi armáda pedig fél annyiból se', az az tsak 4000 emberekből állott; 's még is ezek úgy megverték amazokat, hogy 28 ágyujukat, bagázsiajokat, munitziójukat, eleségeiket, levezéseiket, majd minden zászlóikat, kassaikait, fegyvereiket, 's a' többi, elvették. Melly történet után az elszéledett insurgensek közül sokak az Osoro zászlóji alá állottak, sokak honnyaikba vissza tértek. Remélték a' Királyi seregek, hogy Aprilis' 6-dikáig vagy 8-dikáig egész Chilivel készen lesznek." — Mi ezen levélnek kiadását is, megvalóságosulását reménlvén 's várván, a' múlt péntekről mára balasztottuk volna — 's néma, megvalóságosulása helyett, mit olvasunk az újabb újságlevelekből: —

„Ujabb tudósítások szerint, így szólnak ezen leveleknek kiadói, úgy látszik, hogy a' szerentse, Chiliben ismét az insurgensekhez tsapta magát, mint az átt következő előadás mutatja, mellyet az insurgensek' fő vezére Gen. San Martin April. 7-dikén a' maga Országlószólóhoz írt, 's a' melly ugyan azon hónap' a 7-dikén a' Buenos Ayresi újságban kiadott: — „Örömmel jelentem, így szoll. Generális S. Martin, hogy a' Spanyol seregek Chiliben tökéletesen

megverettettek. A' végső határozású verkedés Aprilis' 5-dikén Maipo nevű helységnél Santiago városától három mértföldnyire történt. E', nagyon kétségbeesési verkedés vala. Seregcimle nagyobb vitézséggel tsatáztak. Az ellenségnek 2000 embereit megölték; 1500-at elfogtak; az utolsók közt 160 tisztet találtattak, a' General Stábhoz tartozó minden tisztekkel egygyütt. Az egész ellenséges sereg semmivé tétetett; Gen. Osorio 25 emberekkal menekedett meg, de remélnjük, hogy még ötet is beérjük, és fogságra ejtjük." — Buenos-Ayres városa, ezen győzedelemre nézve, három éjjel megvilágosított.

A' Baltimoreból Junius' 9-dikén indult tudósítások szerint Morilló és Bolívar ismét lábra kaptak, 's az ők vezérlése alatt lévő seregek ekképpen feküdtek: — Bolívar egész Caracas' szomszédságáig elő nyomult 's az ott lévő halmokon állásba helyeztette vala magát: hanem eszébe vévén, hogy Gen. Calzada őtet hátulról fenyegeti, hátra vonta magát, a' hol későbbre tsátára kerülvén a' dolog, mint mondják Calzada megvertett, 's Bolívar azután ismét előnyomult 's Caracastól másfél útnyi távolságra állapotott meg, mellyet ő az essős időnek elkövetkezése előtt, török szakad, el akar foglalni.

H a y t i.

Henrik Királyról eddig mind csak, mint St. Domingói Tyrannusról, úgy szokott volt emlékezni a' Londoni Kurir, 's mint Tyrannust úgy szokta volt lerajzolni: most pedig egyszerre megváltoztatta ezen módját 's egy hosszú *apologiat* (mentő irást) adott ki rolla W. H. aláírás alatt, mint egy Cap Henry városában régen lakó Anglusnak munkáját. Egyéberánt akárki legyen a' Fekete Monarkhának ezen védője,

elég az a' dologhoz, hogy főbb megjegyzése abban áll, hogy Henrik Király arra fordította iparkodását, hogy alattvalóji közzé az Anglus nyelvet 's a' Protestans vallást vigye-be. Az Oskolákba, mellyeket felállítat, mindenkifelett Angliai Protestáns tanítókat teszen. — Erre ily megjegyzés fordul elő az Austriai Beobachterben: — „Mi ellenben a' Hayti Királyság Almanachjában, melly az 1814-dik esztendőre jött volt ki, 's a' melly előttünk van, annak bévezető beszédeben ezen szavakat olvassuk: — „A' Romai Catholica Apostolica Religio, úgy mond, egész fényességében helyre állítattott. A' fő városban egy Érsekség 's az egyéb nagy városokban három Püspökségek' állítattak-fel, mellyek az Érsekség alá tartoznak, 's a' többi.“

Frantzia Ország.

Néhány napok előtt valami öszszeesküvésről, vagy, mint némelyek nevezték, valami mesterkedésről volt szó a' külső levelekben: de olyhomályosan, hogy nem is lehetett észre venni, hogy miben álljon a' dolog; annyira, hogy nem értelmesen írni, de csak magában értelmesen képzelődni is, alig lehetett felőlle az embernek. Olvastuk, hogy a' Király, 's hogy a' Ministerci forognak szóban; hogy Complót volna ellenek, 's több effélék: de mitsoda Complót? mitsoda öszszeesküvés? mitsoda mesterkedés? A' Párisi levelek egészen halgattak felőlle. Végre megszollaltak mind a' magános mind a' közönséges levelek. A' következik vagy három közzülök: —

Egy magános levél Párisból Julius 4-dikén: Hogy a' Király ellen öszszeesküvés lett volna munkában, naponként hitelesül. Hitelesíti ezt négy tiszteknelfogattatása is. Oberster Songy, Májor Romilly, Regementlivástélymester Chapdelain, 's Generalis Canuelnek valami rokona Joannis, exa-

menre való vonattatás végett a' Közönséges Prokurátor' kezébe adattattak. Ezeknek elfogattatását úgy nézi a' közönség, mint azon öszszeesküvés' kivilágosodásának következtését, melly a' közönséget néhány napoktól fogva nyughatatlankodtatta: de a' mellyen sok okosok kételkedtek, minthogy nem látták, hogy az Országószék valami effélet jelentő lépéseket tenne, 's azért is, hogy a' Státus' papirosainak betse nem hogy alább szállott volna, hanem inkább feljebb hágott. A' legközönségesebb hír azt erősítette, hogy az öszszeesküdték a' Királyra akarták tenni kezeiket, azért, hogy annak bölts országglását az ő dühösségek nem szenvedhette. A' plánum szerént a' Ministereknek fejeikkel kellett volna fizetni azon sok és hasznos szolgálatokért, mellyeket a' hazának két esztendőktől fogva tettek; 's végezetre a' mostani nagy okossággal folyó országglás' helyébe, annak az Aristokratikus Jakobinismusnak, azon Ultra-Royalistai hatalmaskodásnak kellett volna vissza térni, a' melly 1815-ben fennállott, 's a' melynek a' Király azon 1816-ban Sept. 5-dikén kiadott Rendelése által végett vetett, mellyel az akkori Követek' kamaráját eloszlatta volt. De hát mitsoda eszközökkel bírtak ezen öszszeesküvés' tagjai, hogy ezen célzásaitak elérhessék? A' külső Hatalmasságoknak Frantziaországban fekvő seregeikbe helyheztették-é bizodalmodokat, vagy abba, hogy a' népet fellázasszhatják? Egygyikbe se'; mert ők jól tudják azt, hogy a' nép gyűlöli őket, és hogy a' Szövetséges Hatalmasságok nem azért tették vissza XVIII-dik Lajost, hogy ötet gyilkosok' kezébe adják, vagy hogy megbuktatását segittsék? A' Királyi testőrző sereghez tartottak ők számot! Ezen seregnek néhány vezéreai fel lévén ingereltetve, 's a' Ministerekrekről balúl itélvén, azt lehetett felőllök reménleni, hogy talám hitszegésre is reá vétettehetnek;

minthogy, az olyan katona, ki a' maga urát fennszóval és megbántó módon gyalázza, már közelebb van az áruláshoz, mint maga gondolná. De tsalárd reménységek valának ezek; mi meggyőződve vagyunk affelől hogy köztünk ily alacsony-ságra alkalmas emberek sehol nem találathattak volna. Mint halljuk, a' *Berthier de Sauvigny, La Roche Jacqueslein*, 's a' *La-Potherie* vezérlések alatt lévő Regementekhez biztak: de nagyon gyáva fundamentomra építették reménségeiket, mert legkissebb környülállás se' mutatja; hogy a' nevezett tisztetek valamit tudtak volna a' dologból; el se' fogattattak, 's Regementjeik se' vétettek-el tőlök. Egyéberánt minden esetben ki fog az igazság világosodni, 's a' kik bünösöknek találtnak, meg fognak büntettetni. "

Páris, Jul. 10-dikén: — „Mint-hogy már még az Ánglus levelek is kezdik Olvasójikat a' nállunk kinyilatkozott öszszeesküvéssel foglalatoskodtatni, tehát mi se' halgatunk tovább, ámbár sem az öszszeesküvésnek fejei, sem annak öszszefűződése felől, még eddig semmi bizonyos környülállás közönségessé nem lett. Tsak beszélik, hogy az öszszeesküvés' célja a' volt, hogy az az Ország-lási mód, melly az 1816-dik esztendő Septemberének 5-dik napján kijött Királyi Végzés előtt fennállott, visszaállitassék, 's azon emberek, kik ezen időtől fogva az Orzágnak a' maga szomorú állapotjából való kiragadásán ily előmenetelesen dolgoztak, az Orzáglás melől el-lódítottassanak. A' vizsgálódás, melly ezen tárgyra nézve már 3 napok óta folytatattatik, nem soká ki fog bennünket a' bizonytalankodásból ragadni; ebből meg fogjuk látni, hogy mi lehetett az öszszeesküvés' valóságos célja 's mennyire haladott volt már. Közönséges leveleink ezen tárgyról még eddig említést se' tettek; jól is tselekedtek, mert ily fon-

tos tárgyról nem kell holmi bizonytalanságokkal a' közönség' eleibe kiállani, hanem el kell várni, míg valóságos megtörténi dolgokat irhatni. "

Végezetre még szollának ezen tárgyról a' Párisi újságlevelek is. A' *Gazette-de-France* így irt Jul. 16-dikán: — „Tíz vagy tizenkét napoktól fogva, tétetnek az előrevaló vizsgálódások négy tisztetek ellen indittatódó perre nézve (ezen négy tisztetek feljebb megneveztetnek); de a' melly vizsgálódásokból még semmi környülállások közönségessé nem lettek. Azt erőssítik, hogy General - Lajtnánt *Caneu*, ki ellen hasonlóképpen kiadatott az ő elfogattatását tárgyazó parantsolat, azolta, hogy az említett tisztetek elfogattattak 's vizsgálás alá vonattattak, magát a' szállásán még nem mutatta: de a' papirosait a' szállására küldetett tisztviselők elpetsétték 's gondviselés alá vették. Már sok tanuk kérdőre vonattattak. A' közönséges vélekedés azonközben oly keveset ügyel ezen egész dologra, vagy más szókkal, ezen ügynevezett lázszasztók oly kevés félelmet okoztak ezen éppen oly neveltséges mint bünös öszszeesküvés által, hogy még tsak a' Státus' papirosainak betsét se' szállították alább, a' melly még most is megszűnés nélkül hág feljebbfeljebb, a' helyett, hogy alább szállana.

Azt irják két Ánglus férjfiakról, hogy Párisban, talám elfelejtván hogy nem Londonban vagynak, a' Thüilléria előtt boxiroztak (ököllel viaskodtak), de bevitte őket a' politzia.

Az újságot nem nevezi meg, hanem tsak közönségesen mondja az *Austriai Beobachter*, hogy *Amérikai* levelek erőssítik, hogy a' *Napoleon* szoros tartatását illető sok panaszoknak az a' következése lett volna végezetre, hogy *Longwood* helyett, a' hol eddig la-

kött, Plantationshousébe telték volna által a' lakását, a' hol ennekötte a' Sziget' Kormányozója Hudson Lowe lakott volt, 's a' melly Longwoodnál sokkal egészségesebb hely, nem messze a' kikötőhelytől.

A' Párisi kitudódott özszeesküvésről, vagy mesterkedésről, melynek a' feljebb leirt levelekből még igaz nevét se' találhatjuk ki, ma semmi újabb tudósításokat nem kaptunk. — Párisban ez a' dolog legkisebb lármát nem okozott. Azt mondják, hogy a' Politziai Minister, Decazes, mindent jókor megtudván, mindeneket szemmel tartott, 's csak akkor kezdett hozzá a' szükséges árestállatáshoz, mikor már minden környúlállások felől bizonyossá tétetett. A' Királynak Ambray úr a' fő Cancellarius tett hírt a' dologról; 's a' testőrző seregnek némelly Regimentjei osztályonkét oly szép tsendességgel rendeltettek ki a' Páris mellett lévő falukra kvartélyokra, hogy észre se' vettek, mind ezek mért történnenek.

Elegyes Dolgok.

Ha igaz a' következő történet, aszszonyoktól nagy magok elszánása; még némely férjfiunak is sok volna. Párisban egy fűszerszámos kalmárné 's ennek anyja a' kalmár' sógoraszszonya, özszebeszélnek, hogy mérget vegyenek-be. Julius' 10-dikén felmennek a' ház' 5-tödik emeletébe, mint mondták valami dolgokra; elő vesznek egyegy dósis, pálinkában megtisztált egérkövet, kiki szindzsába tölti a' maga portzióját, 's felhajtja. Délután 3 óra tájban volt, mikor a' kalmárnét, egy 25 esztendős fiatal személyt, a' mérreg kipozni kezdte: az anyja ellenben semmi baját nem érzi, nyughatatlankodni kezd, az ablakhoz megy 's kiugrik az udvarra; ott egy kötsi' fedelire esik, azt öszeptöri; de magának csak annyi baja esik, hogy az első emeletben, a' hol laktak, magától fel-megy'. Itt elő be-

széli, hogy ő és a' leánya, abból származott búbanatból, hogy a' kereskedések rosszszul foly, mérget vettek, hogy keserves életjelmek egyszerre véget veszenek. Ennek hallására felszaladnak az emberek az 5-dik emeletbe, az ifjú aszszonyt kinlódva találják, Orvost hivatnak, de nem segíthetnek rajta, 's meghal 6 órakor. Azonközben az anyja' belső részeiben is dolgozni kezdett a' mérreg, 's éjjélkor ez is meghalt.

A' Bétsi egygyik Német újságban ily nevezetességek fordulnak elő az elegyes dolgok között: —

„Az 1527-dik esztendőben, úgy mond, I-ső Ferdinandus Király, a' kit közönségesen *Ferdinandiczeknek* neveztek, egy izben néhány napokig a' Fulneki várban lakott, *incognito*; mind addig, míg egyszer Lengyelországból Freybergen (Prziboron) által, több mint száz lovagok oda érkeztek, a' kik lántsákkal voltak felfegyverkezve, mellyeknek végeikről zászlótskái függöttek-le. Sok fő emberek voltak köztök, kiknek fejeken szép kutsma, 's testjeken drága bunda volt. Szép aszszonyok is voltak velük, kik a' almáriumokban ültek, mellyeket két-két ló hordozott. Mellettek Dudás és hosszú sipos muzsikások mentek. —

„Ugyantsak Fulneken 1683-ban sokat prédikáltak a' boszorkányság ellen. Két aszszonyemberek, Kotel Rozina és Supal Estene, az 68 ez 65 esztendős öregek, kik egygyütt egy kamarátskában laktak 's oly szegények voltak, hogy télen által még ezt se' fűthették, de azonban valami jó flastrommal sok szenvedő embereket meggyogyítottak, minthogy nyáronáltal füvet keresgélvén, az erdőkon és kősziklákon sokat koborlottak, gyanú támadott erántok 's elfogattatván és magokat menteni nem tudván, 1684-ben, a' husvétra következett tsötörtökön, Fulnek mellett a' Plinczen-planelen, elevenen megégették.“

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Nagy Mélt. Gróf Faji Fay Ágoston úr ó Ex-ja, ó Cs. K. Apostoli F. ge Valóságos Belső Titkos Tanácsosa, Ugotsa Vármegye Fő Ispánnya, Tek. Ns. Beregh Vármegye Fő Ispányi Hiyatala Helytartója; e folyó esztendőben Sz. Iván Havának tizedik napján fáradhatatlan munkás, és példás életének 73-dik esztendejében, minekutánna ifjuságának zsengejével hivataloknak terhe alatt, Felséges Királyunk eránt tartozó hivségét, a' Hazához nyínt felvigyázó jó polgár buzgó szeretetét, barátjaihoz, és tsendes Kormányá alatt szolgáló Tiszt társaihoz kedveltető nyájas szivességét, és egyenességét minden időben, és alkalmatosságban fenntartani fő kötelességének tartotta, e' mulandó világot elhagyván, az örökévalósággra által költözött.

(Folytatás) Szombathelyről Jul. 4-dikén: —

Minket is boldogítottak a' Felségek nálunk való megállapodásokkal. Varasdórlól, hol megháltak, reggel megindulván, az Ország határánál, és Lővön fényes Deputatiók köszöntését, elfogadni méltóztattak. Körmöndön tsak lovakat váltottak. Szombathelyre ó Felsége a' Császár mindjárt délután 5 órakor megérkezett, a' Felséges Császárné pedig $\frac{1}{2}$ órával későbbhen. A' Felséges Császárt számos Uri Deputatio fogadta, 's a' püspöki lakásnak földszint való szalájába vezetvén, 's ottan, a' Mélt. Püspök lévén szószólló, rövid deák beszéddel köszöntötte. A' Deputatióknak tagjai között főbbek voltak: Battyányi Fülöp Herczeg, Gróf Zsigrai József, Gróf Erdődy György, Gróf Battyányi József Emanuel; Sklerecz József,

és Sz. Györgyi Horváth József, Kamarás Urak, és Szabó Ignác Királyi Tanácsos és Vice-Ispány Ur. Ezek 's több jelenlévők ó Felségének bemutatattak. Azután a' templom megszemlélésére ment ó Felsége, melynek pompás nagyságát 's elrendeltetését különös megalogédesssel nézni méltóztatott. Midőn a' Püspöki templomból kijönne ó Felsége, szemközt jött a' Felséges Császárné, kinek a' templomba való kísérését a' Császár ó Felsége a' Méltóságos Püspökre bizván, maga kotsira ült, 's Kőszegre elment. Császárné ó Felségét a' templomból kijöttében 24 kisdéd leány gyermekék fejérbe öltözködve fogadták, 's egyik közülök értelmes szókkal köszöntötte. Ezután a' Felséges Császárné is Kőszegre indult. De ezen elfogadásban méltó megemlíteni, hogy a' Nemes Vas Vármegyei Rendeknek buzgósága még ezeknél is nagyobb tiszteletnek jeleit kívánván adni, három diédalmi kapukat, mind külféle izlés szerént, 's válogatott felírásokkal állított. — Az egyik kapu volt a' Perinti hidnál a' városba való bemenetel jelentésére; másik volt a' Seminarium és Lyceum között; harmadik a' Károni vendégfogadónál a' város határának jelöl. — Kedves emlékezet újult-meg ezen alkalmatossággal a' Felséges Császárról, a' ki az ó Katónai pallyáját Szombathelyen kezdette: de még a' régibb időkre is vissza emlékeztek mind azok, kik a' világi nagyságnak múltándóságát gyákrabban elméjékben forgatják. Itt valaha a' Romai hatalómnak egyik nevezetes része volt, 's a' Proconsul uralkodott: de azon roppant erőnek már tsak az imítt amott heverő töredék kövekben vagyon fenn az emlékezet. De hogy a' mostani tiszteletnek nyoma légyen, ide foglaltatnak azon irások, mellyek a' közép diédalmi kapun állottak.

I Deák Chronosticon:

Augustis
Francisco Caesari
et
Carolinae, regni
vitaque sociae, ab it-
nere revertentibus
homagiali pietate
Universi a Castro ferreo
laeti intonant; Vivant!!

II Magyar Versek:

Róma omladéki közt
Fenix tenyészettel
Ujúl Szombathely ditsőssége
Nemzet szerette Titusának
'S a' leg kegyesebb Anyának
Látására.

III Német Versek:

Hoch lebe das Erlauchte Kaiser Paar!
Mit Vatters Liebe, und Mutters Güte
Bereissten Sie Illyrien;
Mit treu verehrenden Gemüthe
Huldigt Ihnen Sabarien.
Und jubelnd ruft die ganze Schaar:
Hoch lebe das Erlauchte Kaiser Paar!

Köszegről Julius' 4-dikén. Nem tsak a' városnak Polgári, és a' számos úri lakosok, hanem az egész környéknek népsége össze gyülekezni látszott, hogy ő Cs. Kir. Felségeket szemlélhessék, 's hóduló tiszteletjének adóját letehessék. Ezen sok tekintetben nevezetes városunk maga részéről minczen készületeket megtett, hogy, mint végső Magyar Kir. Vá-

ros kötelességét teljesíthesse. A' Polgárságnak tisztelkedése, a' diadalmi kapú, 's a' városnak elrendelt kivilágosítottása, tsak némelly jelei azon nagy érzéseknek, mellyek Köszeg városa Lakosinak szíveket ellepték. Névelte az óhajtozó buzgóságot különösen az is, hogy Lajos Cs. Kir. Hertzeg Bétsből ide érkezett vala ő Felségek elejébe. Az itt lévő Katonaság, a' Districtualis Törvényszék, a' Városi Magistrátus, a' Czéhek, és Iskolák kiállottak, a' Felségek tiszteletére, és 150 fejérbe öltözött teánykák virágokat hintettek előttök. Délután 5 $\frac{1}{2}$ óratájban érkeztek-meg ő Felségek, 's a' fejér Ló Vendégfogadóba méltóztattak beszállani. A' városi Követség, és a' városnak Plébánusa külön külön köszöntötték a' Felséges vendégeket. Mindjárt ebédhez ültek ő Felségek, 's annak végével igen sokan Audientziára botsáttattak. — Este az egész város ki volt világosítva, kiváltképpen a' városba vezető nagy diadalmi kapú, két ezer forintnál többbe került jeles alkotmány; Gróf Festetics Imre Kamarás úrnak háza, a' Város háza, Chernely Assessor, és Gerhauser Városi Tanáts háza, és az Obersternek szállása különösen kitündöklöttek, és jeles felirásokkal diszeskedtek. Kellemetes gyönyörűsége volt a' szemnek a' városból nézni a' hegyen lévő Kálváriát, melly számos métsékkel ki volt világosítva: valamint a' körül lévő hegy tetőkön is öröm tüzek lángoltak. Minthogy ő Felségek ez nap' igen hosszú útát tettek, ellévén fáradva, a' vendégfogadóból ki nem mentek, hanem audientziák után mindjárt nyugalomra botsálkoztak. Más nap (Julius 3-dikán) reggel 6 órakor Béts felé útnak indultak ő Felségek.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
Jul. 24-dikén 243 — 25-dikén 242 $\frac{1}{6}$ — 27-dikén 240 $\frac{3}{4}$ — forintot.